GODZIENNA

Ner 234. ROK 1833.

CZWARTEK 5 WRZESNIA

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna.......złp. 12
Miesięczna...... „ 5

Jutro Zacharyasza Pror.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0 0 ̥0,	Therm:	Higro-metr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI
7 27	„ 3, 427	+ 4,7	+ 1,7	Zaden	Pogoda z chmurami	
12	„ 3, 152	14,8	2,2	Wschodni słaby	„ „	
4 3	„ 3, 079	16,7	3,0	„ „	„ „	
9	„ 3, 544	+ 10,4	+ 3,3	Zaden	Chmury	

Część Urzędowa.

Komornik sądowy uwiadomia Publiczność, iż d. 10 wrześninia r. b. o godzinie 9 ranney w Krakowie w Sukiennicach, odbędzie się sprzedaż przez licytacyą jako to: miedzi, łańcuzka złotego, srebra topionego, platyny topioney, schneygold, kamyków różnych, to jest: krwawników, agatów, turkusików, kartonu białego i t. d.

Kraków d. 24 sierpnia. 1833 roku.
Józef *Słodkowski* K. S.

LOTERYA KRAJOWA.

W 571 ciągnieniu dnia 4 Września 1833 roku w przytomności osób od rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały numera następujące:

46. — 53. — 6. — 26. — 67.

Przyszłe 572 Ciągnienie przypada dnia 12 Września 1833 roku.

Część Nieurzędowa.

GALICYA

Lwów 20 *Sierpnia.*

Dnia 13 b. m. o godz. 10 rano odprawiono tu w ogrodzie niegdyś Jabłonowskich, teraz na plac mustry przysposobionym, uroczyste poświęcenie trzech chorągwi: dla batalionu grenadyerów podpułkownika barona Gall, dla takiegoż batalionu majora hr. Reveltera i dla 3go batalionu pułku 30 piechoty linijowey hr, Nugent, na mieysce starych. Każda z tych ostatnich przywodziła żywo na pamięć niezłomną wierność, waleczność w każdém zdarzeniu i chwalebne zawsze postępowanie tych batalionów, których żołnierze w długim lat szeregu, (a szczególniey 3go batalionu pułku hr, Nugent od 1776 roku) w wielokrotney wierney obronie oyczyzny dali dowody swey waleczności.

Jego Król. Mość arcyxiąże Austryacki Ferdynand Este, cywilny i wojenny gubernator jeneralny królestwa Galicyi, zaszczycił obrząd ten swoją obecnością. Uroczyste nabożeństwo, a po niém poświęcenie chorągwi w polu otwartém pod pysznym, wszelką bronią ozdobionym namiotem, do koła którego uszykowane pomienione trzy bataliony w paradzie, składały przysięgę wierności pod temi nowemi chorągwiami; treściwe przemowy, miane przez komendantów tych batalionów w językach polskim i nie-

mi eckim, na które żołnierze serdeczném *Hurrah!* odpowiedzieli, obecność licznych mieszkańców miasta Lwowa, wszystko to dodawało uroczego blasku świetnemu obrzędowi. Zakończył uroczystość, przeciąg obecnego na niéy woyska, którego chędogość, postawa i zgrabność, miłe na widzach sprawiły wrażenie. *(G. W.)*

PRUSSY.

Magdeburg 19 *Sierpnia.*

Cały 4 korpus woyska liniowego i landwery zgromadzą się do obozu pod naszém miastem, gdzie za powrotem Króla odprawi się wielki przegląd. Woyska te zgromadzą się już 20 i 21 t. m. w téy okolicy. Cała jazda tego korpusu, piechota i landwery, jako też 4ta brygada artyleryi i 4ty pułk strzelców, zaymą stanowiska w włościach bliżéy miasta leżących; sześć batalionów piechoty i 12 batalionów landwerów, zaymą polny obóz pod Rotenau, sześć batalionów piechoty, zakwaterowane będą w Neustadt i Magdeburgu. Dnia 20 t. m. weydą landwery i 26 pułk piechoty, dnia 21 t. m. zaś 31 pułk piechoty do obozu, a za 14 dni zmienione będą te dwa pułki 27ym i 32gim. Obóz założony składa się z 1200 namiotów, w 26 rzędach ustawionych. Cwiczenia woyska rozpoczną się 22 t. m. Z natężeniem oczekują tuteysi mieszkańcy obsadzenia woyskami tego obozu; liczna publiczność konno, pieszo i pojazdami udaje się tam rano i wieczór, dla oglądania dawno niewidzianego widoku miasta złożonego z samych namiotów.

ANGLIA.

Londyn 16 *Sierpnia.*

Onegdy miał u króla prywatne pożegnawcze posłuchanie dotychczasowy poseł bawarski baron Cetto, a nowy poseł bawarski hrabia Walmonth był królowi przedstawiony przez lorda Palmerston, który wręczył J. K. M. swóy list wierzytelny.

Piszą z Cork pod 12 t. m. Onegdy wieczór o wpół do 7 godzinie zwróciło rzagle uwagę naszych mieszkańców, przybycie kilku wielkich okrętów; poznano zaraz wojenny okręt *Ramney* na którego pokładzie znaydował się pułk 89 a wczoray przybyły także okręt *Revenge* o 78 i *Caledonia* o 120 działach. Zapewniają, że ostatni okręt uda się do Brestu, zkąd zabierze na pokład Donnę Maryę, a pierwszy i drugi okręt zawiozą do Lizbony 3000 woyska.

Gazeta *Morning Post* mniema, że ministrowie angielscy znaydują się w kłopocie, ponieważ Don Pedro, ma mieć niezawodny zamiar kazać się ogłosić królem Portugalii, a pomiędzy konstytucyonistami ma panować nieporozumienie, albowiem Palmella pragnie zmian w konstytucyi, Villaflor zaś chce, aby utrzymaną była nienaruszenie, z czém się Don Pedro zgadza, wszakże w proklamacyi pożegnawczey do mieszkańców Oporto dnia 26 t. m. wydaney tak wyrzekł: „Ustawa konstytucyina będzie wkrótce zaprowadzona, chociaż temu nadzwyczayne okoliczności dotąd się sprzeciwiały.“

Według ostatnich wiadomości z Portugalii, zostawał Don Pedro nietylko w spokoyném posiadaniu Lizbony, lecz był nawet tak bezpieczny, iż bez żadney zasłony w każdey porze samotnie przechadza się po stolicy. Palmella, Villaflor i Napier zatrudniali się z swojey strony naytroskliwiey urządzaniem władz, woyska i marynarki. Porty zostające jeszcze w mocy Don Miguela są mocno blokowane, szczególniey zaś te, przez które dla woyska mogą bydź dostarczane różne potrzeby. Na wszelki wypadek jest niezawodne przekonanie, że obiedwie stolice państwa są przychylne sprawie Donny Maryi, szczególnie zaś sprzyja teyże panowanie nad morzem, które dla niey rozstrzygnie ostateczne widoki.

FRANCYA

Paryż 16 *Sierpnia.*

Na granicach Pyreneyskich ma bydź wystawiony korpus obserwacyiny; jenerał Subervic nad nim dowództwo obeymie.

Królowa Donna Marya i xiężna Braganza wyjeżdzają w tych dniach do Brestu, zkąd odpłyną do Lizbony, margrabia Loule przybył do Paryża.

Onegdayszy *Monitor* zawiera rozporządzenie królewskie, przez które powierzone tymczasowie jenerałowi Sebastiani ministerstwo woyny, przekazane zostało admirałowi hr. Rigny.

Wskutek nadesłanych depeszy odprawiła się konferencya między hr. Sebastiani, an-

stryackim sprawującym interesa i papiezkim posłannikiem. Z Vannes przybył okręt do Nantes z 437 sztuk broni angielskiey i francuzkiey, którą odebrano mieszkańcom departamentu Morbihan.

Gazeta *Constitutionel* podaje następujące wiadomości z obozu pod Compiegne, St. Omer i t. d. Woyska nie mogły jeszcze wykonywać wielkich obrotów, lecz ćwiczenia trwają ciągle, żołnierze okazują wielką chęć i zręczność; szczególniey w obozie St. Omer panuje wielki porządek. Xiążęta Orleans i Nemour dają przykład z swey czynności, albowiem już równo ze dniem widzieć ich można konno.

Według listów z Madrytu z dnia 5 t. m. dowiadujemy się, iż król cierpi ciągle na podagrę, już trzy dni jak niewstawał z łóżka.

Nasze dzienniki rozwodzą się w obszernych artykułach nad sprawą portugalską. Za główną przyczynę zwłoki uznania teraźnieyszego *de facto* rządu królowey Maryi II, podają interess Anglii, którey Francya nie chce się sprzeciwiać, ponieważ ograniczenie angielskiego wpływu na Portugalią nastręczyłoby torrysom nowey materyi do natarcia na ministerstwo Whigów. Anglia nie mogła na system, jaki Don Miguel zachowywał, chętnie spoglądać, ponieważ pod ogólnym zubożeniem Portugalczyków również handlowe interessa angielskie cierpiały; lecz zarówno ustawa, z Don Pedrem na czele, nie jest przyjemną, albowiem tych zasad nikt nie może byłemu Cesarzowi odmówić a przy wolnem rozwijaniu się, Portugalia wspierana od naykorzystnieyszych stosunków przyrodzenia, wkrótce uwolniłaby się od angielskiego wpływu i w handlu i w przemyśle wielkie zrobiłaby postępy. Środek w tym względzie byłby dla Anglii rzeczą naypożądańszą, praktyczno swobodny zarząd z teoretyczno-absolutną ustawą, kierowany przez xięcia Palmellę zupełnie Anglii oddanego, byłby prawie kopią rządu hiszpańskiego P. Zea Bermudez. Istotnie miał xiąże Palmella przyrzec to lordowi Palmerston, gdyż chociaż u Don Pedra w niełaskę popadł, zdecydował się do powtórney podróży do Oporto z obietnicą czynnego wsparcia ze strony Anglii, co też rząd wysłaniem Napiera uskutecznił.— Lecz trudno oznaczyć, jakim sposobem tu angielski interes z francuzkim da się połączyć. Chociażby Portugalczykom nie udzielono obieçaney ustawy, chociażby oddalono republikanina jenerała Saldanha i jego z całego świata zebranych stronników, chociażby udało się uciszyć glos powracających wychodniów, jednakowoż takiem postępowaniem opuszczonoby sposobność utrzymania Hispanii na szachu; co nie fizyczną siłą, lecz tylko morąlnym wpływem słabszego sąsiedniego państwa uskutecznić można. Tak narodowy interes Francyi nicby nie uzyskał; interes dynastyi mógłby zaślubieniem xięcia Nemours z królową Maryą bydź zadowolnionym. Przy tem wszzstkiem nie trzeba zapominać osobistego charakteru tey królowey, która od swego przybycia do Europy mocy umysłu na jey wiek i płeć nadzwyczayney, wielokrotne dawała dowody. Oznaymiła ona xięciu Wallingtonowi, który ciągle jey zaślubienie się z Don Miguelem popierał, że nigdy na to zamęście nie ze zwoli, również wynurzyła mu iż nadanie swobodney ustawy z jey imieniem jest nierozdzielne, i że jeżeliby się to teraz niestało, zaraz po osiągnioney pełnoletności, przez nią do skutku doprowadzone zostanie. Zdaje się nam, że w sprawie portugalskiey zdania sprzymierzonych gabinetów Tuilleriów i St. James już się od ustąpienia marszałka Bourmont w szeregi miguelistowskie rozróżniły, kiedy rząd francuzki chciał na przeciw temu postawić znakomitego jenerała z neapolitańskiey epoki, może Excelmana. Z resztą zawisło wszystko od narodu portugalskiego. *(G. P. S.)*

SZWAYCARYA.

Zürich 14 *Sierpnia*,

Dnia 14 *Sierpnia*.— Na wczorayszém posiedzeniu, seym po doyrzałey rozwadze, uchwalił polecić związkowym Kommisarzom w kantonie Bazyleyskim przy rozjątrzonym stanie tego kontonu; 1) aby dostateczną liczbą woyska miasto Bazyleę obsadzić i nadal każde poruszenie porządku i spokoyności przytłumić; 2) dawną załogę miasta Bazylei rozbroić i rozpuścić; również mianować Kommisyę z 7 członków; która nad politycznym pytaniem względem kantonu Bazyleyskiego naradzać się ma. Ta kommisya została złożoną z PP. Pfeiffer, Baumgartner, Schnell, Tacyet, Bassard, Buol i Lunnini. Ona także rozpozna czyli ustanowienie na-

czelnego wodza i sądu wojennego jest potrzebnem.

Związkowi Kommisarze w kantonie bazyleyskim zdali seymowi w Zürych rapport, w którym między innemi piszą: »Związkowe woyska trzymają wszystkie mieysce obsadzone. Naylepszy duch je ożywia. Pragną one prędkiego i stanowczego ukończeczenia zawichrzeń w rzeszy Szwaycarskiey.«

Bazylea 13 *sierpnia o* 9 *wieczór.* — Tego wieczora związkowe woysko jeszcze z wymierzonemi działami i zapalonemi łuntami odbywa straże. Oczekuje one posiłków, poczém przedsieweźmie rozbrojenie, które w mieście i krainie napotka trudności. Mieszkający wróżnych kantonach, francuzcy karliści, zabierają się do odjazdu, ponieważ ich oporozumienie z Sarneńską konferencyą obwiniają.

Zug 11 *Sierpnia.*

Odebraliśmy z Schwyc następnjącą wiadomość: Po naradzie z związkowymi Kommisarzami wielka rada uchwaliła: »Nadal ma bydź ustawa na zupełney równości praw z Auser-Schwycem czyli Neu-Schwycem zasadzającą się, wypracowaną, a Sarneńska konferencya opuszczona. To postanowienie udzielono natychmiast PP. Kommisarzom, którzy ze względu na to, przyrzekli ile możności zmnieyszyć woysko. — Inner-Schwyc zapłaci koszta, jakie wysoki seym postanowi, ale możnaby natomiast na kilka klasztorów tę zapłatę rozłożyć.» —

Bern 12 *Sierpnia.*

W sobotę rano dwa bataliony Waadlandzkie udały się wdalszy pochód, za niemi poszedł jeden Fryburgski batalion. W niedzielę przybyła tu kompania Waatlandzka strzelców konnych, przenocowała tu, a dziś rano wymaszerowała; późniey wyruszyła także kompania Waatlandzkich strzelców celnych. Wszystkie te siły zbroyne są do Bazylei przeznaczone. Wczoray zgromadziła się tu pierwsza kompania saperów dla udania się tamże w pochód, niemniey dwie baterye dwunasto-funtowe.

Neu-Schatel 14 *Sierpnia.*

Powrócili tu panowie Junod i Chambrier nasi posłowie przy Sarneńskiey konferencyi. Gdy teraz seym szwaycarski uchwalił zniesienie tey konferencyi, postanowił że każdy kanton obowiązany jest uznawać seym i w' gronie jego mieć reprezentanta. Ciekawi jesteśmy czy i kiedy nasz rząd wyśle posłów do seymu w Zürychu? Baron Lespirut, który za panowania jenerała Berthier kierował zarządem xięztwa Neuschatel, przejeżdzając kilka dni tu zabawił. Ten mąż doznaje zawsza powszechnego szacunku. Przypominają sobie wielokrotne dobrodzieystwa jego, i że stosował się do ustaw i zwyjów kraju.

Piszą z Genewy d. 11 t. m.: »W departamentach Jura i Ain, znaczne poruszenia woyska nastąły, w skutek zaszłych wypadków w Szwaycaryi. (*G. P. S.*)

HISZPANIA.

Madryt 5 *sierpnia.*

Goniec wysłany z Lizbony do tuteyszego francuzkiego poselstwa, zniknął w drodze; mniemanają powszechnie, iż musiał bydź przez miguelistów schwytany. — W kilka dni po przybyciu Bourmonta do Portugalii, przybył tamże na wojennym brygu francuzkim pułkownik z poleceniami swojego rządu, kazawszy się przedstawić Don Miguelowi, oświadczył, aby marszałek Bourmont był oddalony z Portugalii. — Pogłoska o zmianie misterstwa hiszpańskiego utrzymuje się.